

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Václava Novotného a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **O. o. a.**, zast. JUDr. Ivanem Juřenou, advokátem se sídlem Zlín, Nábřeží 599, proti žalovanému: **Ministerstvo kultury**, Praha 6, Milady Horákové 139, o žalobě žalobce proti rozhodnutí ministra kultury ze dne 15. 1. 2004, č. j. 7751/1/2003, o kasační stížnosti žalobce - stěžovatele proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 5. 1. 2005, č. j. 5 Ca 38/2004 - 88,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 5. 1. 2005, č. j. 5 Ca 38/2004 - 88 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 23. 7. 2003 zn. 7751/1/2003 ministerstvo kultury podle § 106 odst. 7 zákona č. 121/2000 Sb. I. udělilo žalobci oprávnění k výkonu povinně kolektivně spravovaného majetku práva autorů a jiných nositelů (§ 95 aut. zákona) - na odměnu za zhotovení rozmnoženiny pro osobní potřebu díla fotografického a díla vyjádřeného postupem podobným fotografii, díla výtvarného jako je dílo malířské, grafické a sochařské, díla architektonického včetně díla urbanistického, na podkladě grafického vyjádření jejím přenesením pomocí přístroje k zhotovování tiskových rozmnoženin na jiný hmotný podklad, a to i prostřednictvím třetí osoby, podle

§ 96 odst. 1 písm. a/ bod 4 (§ 25 odst. 1 písm. c/); toto oprávnění zahrnovalo pouze rozúčtování odměn, které pro všechny autory na základě uděleného oprávnění vybírá kolektivní správce D., divadelní a literární agentura, II. odňalo oprávnění č. j. 5534/97 z 9. 7. 1997 k výkonu hromadné správy práv autorů v oboru výtvarném ... s tím, že odnímané oprávnění zanikne dnem právní moci tohoto rozhodnutí. Rozhodnutím ze dne 15. 1. 2004, č. j. 11383/2001 ministr kultury rozklad žalobce proti výše uvedenému rozhodnutí zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu u Městského soudu v Praze dne 1. 3. 2004 a domáhal se jí zrušení rozhodnutí ministra kultury ze dne 15. 1. 2004 i zrušení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Žalobu doručil Městský soud v Praze žalovanému dne 7. 5. 2004. Dne 7. 6. 2004 byl Městskému soudu v Praze doručen přípis žalovaného ze dne 4. 6. 2004 jímž tomuto soudu sděloval, že mu zasílá úplné originály správních spisů č. j. 7751/1/2003 vyjádření k žalobě žalobce. V tomto rozsáhlém vyjádření žalovaný závěrem navrhl zamítnutí žaloby žalobce jako nedůvodné. Přípisem ze dne 17. 12. 2004 žalovaný Městskému soudu v Praze sdělil, že ministr kultury vydal nové rozhodnutí a toto rozhodnutí současně přiložil. Tímto rozhodnutím ze dne 2. 12. 2004, č. j. 19496/2004 ministr kultury podle ustanovení § 59 odst. 3 ve spojení s ustanovením § 59 odst. 3 na základě návrhu zvláštní (rozkladové) komise, ustavené podle § 61 odst. 2 správního řádu rozhodl takto: „rozhodnutí ministra kultury k č. j. 7751/1/2003 ze dne 15. 1. 2004 se mění tak, že jeho výrok zní následovně: rozhodnutí Ministerstva kultury č. j. 7751/1/2003 ze dne 23. 7. 2003 se zrušuje a věc se vrací prvoinstančnímu orgánu k novému projednání a rozhodnutí.“ Městský soud v Praze poté dne 5. 1. 2005 usnesením žalobu žalobce odmítl podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a/ s. ř. s. s odůvodněním, že změna (zrušení) žalobou napadeného rozhodnutí představuje neodstranitelný nedostatek podmínky řízení. Dále rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, protože žaloba byla odmítnuta (§ 60 odst. 3 s. ř. s.).

Proti usnesení Městského soudu v Praze podal kasační stížnost žalobce – nyní stěžovatel (§ 105 odst. 1 s. ř. s.) z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e/ s. ř. s., tedy nezákonného odmítnutí návrhu v důsledku nesprávného postupu soudu. Stěžovateli nebylo oznámeno, že ministr kultury hodlá změnit žalobou napadené rozhodnutí tak, že rozkladem napadené rozhodnutí zruší, ale bylo mu jen doručeno toto rozhodnutí. Za této situace soud nemohl žalobu odmítnout a stěžovateli nepřiznat náklady řízení. Žalovaný nepostupoval v souladu s ustanovením § 62 s. ř. s. a kautely tohoto ustanovení vůbec nerespektoval. Ani soud nepostupoval zákonně, protože měl řízení zastavit pro uspokojení stěžovatele, to je postupem podle § 62 odst. 4 s. ř. s. Protože následným postupem – rozhodnutím žalovaného bylo zrušeno žalobou napadené rozhodnutí žalovaného, byl tímto následným postupem – rozhodnutím žalovaného stěžovatel plně uspokojen a byl by to také ve vztahu k žalovanému i soudu vyjádřil, kdyby se ho někdo zeptal. Pak mělo dojít ze strany soudu k zastavení řízení podle § 62 odst. 4 s. ř. s. To se nestalo a v důsledku tohoto nesprávného procesního postupu soudu nebyly stěžovateli přiznány náklady řízení, ačkoli sám žalovaný zrušil napadené rozhodnutí pro nezákonnost a proto ho stíhá povinnost zaplatit náklady stěžovateli. Postup soudu by mohl být nevhodným návodem správním orgánům, jak se vyhnout placení nákladů řízení. Postup soudu vyvolává ještě další otázku a to „soutěže“ a konkurence mezi procesními úkony žalobce (stěžovatele) a žalovaným. Pokud by stěžovatel bezprostředně poté, co by následné rozhodnutí žalovaného nabylo právní moci, vzal svoji žalobu zpět, soud by řízení zastavil podle § 47 písm. a/ s. ř. s. a přiznal by stěžovateli náhradu nákladů řízení podle § 60 odst. 3, věty druhé s. ř. s. Pokud by však byl žalovaný rychlejší a soudu dříve doručil své nové rozhodnutí, zprosti by se povinnosti platit náklady řízení. Rozhodnutí soudu považuje stěžovatel za nezákonné a navrhl proto jeho zrušení.

Žalovaný v písemném vyjádření ke kasační stížnosti navrhl její zamítnutí. Rozhodnutí ze dne 2. 12. 2004 č. j. 19496/2004 vydal ministr kultury z vlastního podnětu výlučně z důvodu upraveného v § 65 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., a to nezávisle na tom, zda jím bude stěžovatel uspokojen či nikoli. Tím, že nebylo vydáno se záměrem uspokojit stěžovatele, nebyl dán důvod postupovat podle § 62 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení Městského soudu v Praze (dále městský soud) v rozsahu a z důvodů uvedených v kasační stížnosti a dospěl k těmto závěrům:

Je-li podle platných právních předpisů podán návrh na přezkoumání správního rozhodnutí soudem, nemůže správní orgán toto rozhodnutí mimo odvolací řízení zrušit nebo změnit, ledaže by plně vyhověl všem účastníkům řízení (§ 67 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb.).

Dokud soud nerozhodl, může odpůrce vydat nové rozhodnutí nebo opatření, popřípadě provést jiný úkon, jimiž navrhovatele uspokojí, nezasáhne-li tímto postupem práva nebo povinnosti třetích osob. Svůj záměr navrhovatele uspokojit sdělí správní orgán soudu a vyžádá si správní spisy, pokud je již soudu předložil (§ 62 odst. 1 s. ř. s.).

Předseda senátu stanoví lhůtu, v níž je třeba rozhodnutí vydat, opatření nebo úkon provést a oznámit je navrhovateli i soudu; uplyne-li tato lhůta marně, pokračuje soud v řízení (§ 62 odst. 2 s. ř. s.).

Dojde-li oznámení odpůrce podle odstavce 2 soudu, vyzve předseda senátu navrhovatele, aby se ve stanovené lhůtě vyjádřil, zda je postupem správního orgánu uspokojen. Zmeškání této lhůty nelze prominout (§ 62 odst. 3 s. ř. s.).

Soud řízení usnesením zastaví, sdělí-li navrhovatel, že je uspokojen. Soud řízení zastaví i tehdy, nevyjádří-li se takto navrhovatel ve stanovené lhůtě, jestliže ze všech okolností případu je zřejmé, že k jeho uspokojení došlo (§ 62 odst. 4 s. ř. s.).

Rozhodnutí, opatření nebo úkon podle odstavce 1 nabývá právní moci nebo obdobných právních účinků dnem právní moci rozhodnutí soudu o zastavení řízení (§ 62 odst. 5 s. ř. s.).

V právní věci účastníků není sporné to, že stěžovatel podal u městského soudu dne 1. 3. 2004 návrh – žalobu na přezkoumání rozhodnutí ministra kultury ze dne 15. 1. 2004, č. j. 7751/1/2003 ani to, že žalobu doručil městský soud žalovanému dne 7. 5. 2004. Dne 7. 6. 2004 byl městskému soudu doručen přípis žalovaného ze dne 4. 6. 2004 jímž tomuto soudu sděloval, že mu zasílá úplné originály správních spisů č. j. 7751/1/2003 a vyjádření k žalobě žalobce. V tomto rozsáhlém vyjádření žalovaný závěrem navrhl zamítnutí žaloby žalobce jako nedůvodné. Žalovaný ve správním řízení postupoval podle zákona č. 71/1967 Sb. o správním řádu, městský soud v soudním řízení postupoval podle zákona č. 150/2002 Sb. – s. ř. s. Podle tohoto zákona – s. ř. s. však měl postupovat i žalovaný, protože tento zákon, mimo jiné, v § 1 písm. b/ upravuje postup soudů, účastníků řízení a dalších osob ve správním soudnictví. Byla-li stěžovatelem podána po vyčerpání opravných prostředků ve správním řízení žaloba u soudu proti pravomocnému rozhodnutí žalovaného, nemohl žalovaný po podání žaloby toto rozhodnutí mimo odvolací řízení zrušit nebo změnit, ledaže by plně vyhověl všem účastníkům řízení (výše citovaný § 67 odst. 2 správního řádu). Protože žaloba byla podána a řízení před soudem probíhalo za účinnosti zákona č. 150/2002

Sb.- s. ř. s., nemohl žalovaný pominout výše citované ustanovení § 62 s. ř. s. umožňující mu vydat, dokud soud nerozhodl o žalobě, nové rozhodnutí, jímž navrhovatele uspokojí. I když zákon č. 71/1967 v § 67 odst. 2 a zákon č. 150/2002 Sb. v § 62 používají jinou terminologii - plně vyhoví, uspokojí – má Nejvyšší správní soud za to, že obsah obou ustanovení je obdobný. Pojal-li tedy žalovaný z vlastního podnětu úmysl své rozhodnutí ze dne 15. 1. 2004, č. j. 7751/1/2003 zrušit, respektive jeho výrok změnit tak, jak učinil následným rozhodnutím ze dne 2. 12. 2004, pak bylo na něm, aby svůj úmysl oznámil soudu, který po uvážení mohl postupovat buď podle ustanovení § 48 odst. 2 písm. a/ s. ř. s. (mohl přerušit řízení), anebo podle ustanovení § 62 téhož zákona. Námitka žalovaného, že nechtěl stěžovatele novým rozhodnutím uspokojit neobstojí, protože žalovaný v daném případě i z vlastního podnětu nemohl vydat následné zákonné rozhodnutí jiné, než plně vyhovující všem účastníkům (pokud by jich v řízení bylo více), tedy i stěžovateli, respektive stěžovatele uspokojující. Konečně tak jak žalovaný následným rozhodnutím ze dne 2. 12. 2004 rozhodl, nevzbuzuje v Nejvyšším správním soudu žádné pochybnosti o tom, že stěžovateli plně vyhověl, uspokojil jeho požadavek na zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 7. 2003, č. j. 7751/1/2003 čehož se stěžovatel ve správním řízení domáhal a žalovaný mu původním žalobou napadeným rozhodnutím nevyhověl a učinil tak až právě následným rozhodnutím ze dne 2. 12. 2004. Žalovaný tedy zákonem stanovený postup nedodržel, následné rozhodnutí vydal, zřejmě doručil účastníkům a považoval za pravomocné, protože městskému soudu oznámil jeho vydání i nabytí právní moci přípisem ze dne 17. 12. 2004 a současně mu zaslal stejnopis tohoto rozhodnutí. Městský soud bez dalších úkonů ve věci dne 5. 1. 2005 usnesením žalobu odmítl s odůvodněním, že po podání žaloby bylo žalobou napadené rozhodnutí žalovaného pravomocně změněno a v tom spatřoval neodstranitelný nedostatek podmínky řízení (§ 46 odst. 1 písm. a/ s. ř. s.).

V tomto postupu a rozhodnutí městského soudu spatřuje Nejvyšší správní soud nezákonnost ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. e/ s. ř. s., které se kasační stížností žalovaný dovolává. I když žalovaný předem nesdělil svůj úmysl následné rozhodnutí vydat, aby městský soud mohl v plném rozsahu postupovat buď podle § 48 odst. 2 písm. a/ s. ř. s. nebo podle § 62 s. ř. s., ale oznámil mu vydání následného rozhodnutí i jeho nabytí právní moci současně s jeho zasláním, nezabývá to městský soud povinnosti zákonem stanovené, to je aby postupoval podle ustanovení § 62 s. ř. s. (alespoň jeho části), když postup podle ustanovení § 48 odst. 2 písm. a/ s. ř. s. již zřejmě nepřicházel v úvahu, a stěžovatele se dotázal, zda byl následným postupem žalovaného uspokojen, stanovil mu lhůtu k odpovědi a poté při jejím dodržení a kladné odpovědi řízení zastavil podle ustanovení § 62 odst. 4 s. ř. s., § 47 písm. b/ s. ř. s. (anebo v řízení pokračoval, byla-li by odpověď záporná). Následné rozhodnutí žalovaného tak, bez ohledu na to, co sám žalovaný tvrdil a soudu oznamoval, by nabylo právní moci dnem právní moci rozhodnutí soudu o zastavení řízení (§ 62 odst. 5 s. ř. s.). Zákonný způsob rozhodnutí o věci pak může ovlivnit rozhodnutí o nákladech řízení.

Kasační stížnost stěžovatele shledal Nejvyšší správní soud důvodnou a proto napadené usnesení městského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.), v němž je městský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

V novém rozhodnutí rozhodne městský soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. března 2006

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu